

Samenstellen is wel controleren

Voor diegenen die hoopten dat na mijn opinie 'Samenstellen = controleren' en de reacties daarop de geest weer in de fles was en iedereen weer door kon gaan op de automatische piloot: helaas! Ik ben nog niet overtuigd en ik maak het zelfs nog een stapje bonter. Dus hou je vast of lees niet verder, dat kan natuurlijk ook.

De wereld om ons heen verandert razendsnel of je nu al ouder of jong bent, dat maakt niet uit. Mijn jongste dochter van net negentien kocht bij de kringloopwinkel een dvd-speler voor € 5. Haalde van zolder de doos met de dvd's uit haar jeugd en nam alles mee naar haar studentenkamer in Rotterdam. Leuk met vrienden oude films en series kijken. En leuk was het, maar niet zoals het in haar hoofd zat: trage verhalen, lange shots, overduidelijk 'neppe' landschappen en stunts, slechte beeldkwaliteit. Ook in die paar jaar is veel veranderd en als ik met mijn ouders van in de tachtig spreek over vroeger, dan is er letterlijk een wereld van verschil.

Wat ik hiermee wil zeggen: als de wereld verandert, kan het niet anders dan dat de dienstverlening door accountants moet mee veranderen. Door de technologie, door de veranderende wensen van de maatschappij. Wil je zelf vorm blijven geven aan waar het naar toe gaat, dan kan je niet zeggen: we hebben nu dik twee jaar Handreiking 1136 over COS 4.4.10, dat voldoet. Ga allemaal maar lekker slapen! Of dingen als: hoe vaak gaat het fout als we dossiers leeg laten? En nog erger: De jaarrekening die we maken is niet interessant. Blij word ik wel van diegene die zegt: ik wil gewoon goed werk leveren. Goed werk leveren: dat is toch waar het omgaat bij een beroep van professionals. Hou die vast.

Laten we de durf hebben om eens kritisch te kijken naar wat er nu is en het concept van het onderscheid in administratieve dienstverlening, samenstellen, beoordelen en controleren tegen het licht houden.

Wat mij ergert aan dat concept is dat het gaat om een hiërarchie. Een hiërarchie die door iedereen in het vak wordt gevoeld en waarnaar wordt gehandeld. Administratieve dienstverlening staat het laagst in aanzien. Je hoeft er geen professional voor te zijn. Administratiekantoren kunnen en mogen het ook. Misschien niet zo goed als accountantskantoren, maar dat weten we eigenlijk niet. Administratieve dienstverlening heeft een stoffig en saai imago.

Bovenaan in hiërarchie staat de controle. De controlewereld staat te boek als dynamisch. Een wereld van jongens en meisjes in keurige kleding en leaseauto's die voortduren op pad zijn en allemaal ingewikkelde, moeilijk te begrijpen dingen doen. Tenminste zo lijkt het van buiten af.

Maar wat als we de boel eens omdraaien? Eens met een frisse blik kijken naar wat al tientallen jaren is ingesleten, maar ons niet verder de toekomst in helpt?

Laten we starten bij de controle. Het uitgangspunt van een controle is dat de onderneming haar zaakjes op orde heeft en dat de accountant alleen nog hoeft vast te stellen dat het goed is. Zo staat het ook in wet- en regelgeving en in de verklaring. Als de onderneming dat niet heeft wordt het moeilijk voor de controlerend accountant, zo blijkt uit de 'drivers van controlekwaliteit'. Een oplossing is om van dergelijke 'onvolwassen' cliënten afscheid te nemen, zeker in een tijd van personeelschaarste. Dat is dan ook wat massaal gebeurt.

Vaststellen dat wat al goed is, ook daadwerkelijk goed is. Mum, dat klinkt toch niet als erg moeilijk of complex? Moeilijker is het om te zorgen dat de onderneming haar zaakjes op orde heeft. Om de organisatie zo in te richten en te laten werken dat de jaarrekening het vermogen en het resultaat inderdaad getrouw weergeeft. Als je het vanuit dit perspectief bekijkt, is de belangrijkste accountant in de hele keten diegene die de positie van cfo, hoofd administratie of hoe het dan ook mag heten, vervult.

Maar als de organisatie niet zo iemand in dienst heeft, maar gebruikmaakt van een accountantskantoor? Dan moet ze nog steeds haar zaakjes op orde hebben, maar delegeert ze die taak als het ware naar het accountantskantoor. Zorgen dat het goed is, goed in de ruime zin des woords. *Whow!* Dat is nog eens wat anders dan zo goedkoop mogelijk factuurtjes inkloppen en loonruns draaien. En vooral ook ingewikkelder dan iets controleren wat aantoonbaar al goed is. Zo gezien is het jammer, heel jammer dat bij de administratieve dienstverlening geen verklaring wordt verstrekt. Dat we het met elkaar nooit hebben over het belang van deze tak van sport, wat daarvoor nodig is en hoe je die in de markt kan zetten.

En hoe zit het dan met de samenstellers? Daar was het hele verhaal toch mee begonnen. Ook samenstellen is zoveel meer dan zo goedkoop mogelijk een rapport genereren. Ook hier is de taak van de accountant: Zorgen dat het goed is. En daar hoort wat mij betreft dan ook een stevige samenstellingsverklaring bij waarin de accountant aangeeft wat hij

of zij allemaal heeft gedaan om te zorgen dat het ook daadwerkelijk goed is. Vanuit trots, trots op het belangrijke werk dat samenstellaccountants doen.

Anders denken over de waarde van iedere accountant in de keten. Manieren vinden om samen te werken en elkaar te versterken, de silo's af te breken. Dat is volgens mij de enige manier om als beroep in een snel veranderende wereld niet alleen overeind te blijven, maar juist opnieuw een cruciale rol te kunnen claimen.

Kom maar op met die reacties!

Deel dit artikel

f in

Marianne van der Zijde adviseert accountantsorganisaties en is voormalig hoofd toezicht kwaliteit accountantscontrole en verslaggeving van de AFM.

GERELATEERD

DISCUSSIE | *Opinie* | 23 december 2021

Verwijzing naar algemeen aanvaarde grondslagen is oké

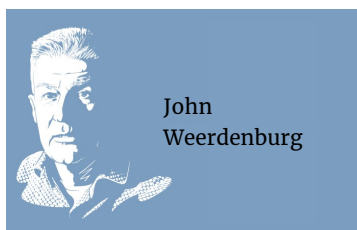
Je kunt je afvragen wat het nut is van een vermelding van extra werkzaamheden. Maar als je het doet, doe het dan goed. →

JAARVERSLAGGEVING | *03 maart 2021*

Spelregels jaarverslaggeving bij dreigende discontinuïteit

Veel ondernemingen staan door de coronacrisis aan de rand van de afgrond. Door overheidssteun en de mogelijkheid om belastingschulden voorlopig nog niet te betalen, ... →

John
Weerdenburg

DISCUSSIE | *Column* | 14 september 2020

Accountants halen deadline jaarrekening 2019 niet

Als Nederland wil kunnen blijven rekenen op zijn accountants, zullen die accountants extra tijd moeten krijgen om de jaarrekening op te maken, meent John Weerdenburg. →

OPINIE | *18 september 2019*

Finale 'Do the right thing'

Vorige week was ik op uitnodiging van de NBA bij een lezing van Andrew Fastow, de voormalig cfo van Enron. Hij was degene die, door de inzet van slimme financiële... →

NIEUWS | *04 juli 2019*

'Continuous reporting biedt legio kansen voor ondernemer en accountant'

Als accountants zich meer verdiepen in datakwaliteit, strategie en processen van de onderneming, en digitale ontwikkelingen, dan biedt continuous reporting veel... →

